

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โคลงพรหมทัต : การศึกษาเชิงวิจารณ์
ชื่อ นางสาวพรรณเพ็ญ เครือไทย
สาขาวิชา จารึกภาษาไทย
ภาควิชา ภาษาตะวันออก
ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวรรณกรรมเรื่องโคลงพรหมทัต ซึ่งเป็นวรรณกรรมลานนา ปรากฏอยู่ในใบลานจำนวน 1 ผูก การวิจารณ์นี้จะพิจารณาถึงลักษณะอักษร อักษรวิธี คุณค่าทางด้านวรรณกรรมและสังคม

สาระในวิทยานิพนธ์แบ่งออกเป็น 6 บท คือ บทแรกเป็นบทนำ กล่าวถึงหัวข้อวิจัย ตลอดจนการดำเนินการวิจัย บทที่ 2 ว่าด้วยประวัติความเป็นมาและจุดมุ่งหมายของเรื่อง บทที่ 3 ว่าด้วยลักษณะตัวอักษรและอักษรวิธีที่ปรากฏในเรื่อง บทที่ 4 ว่าด้วยการศึกษาวิจารณ์ในเชิงวรรณกรรม บทที่ 5 ว่าด้วยการศึกษาวิจารณ์ในเชิงสังคม บทที่ 6 เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยทำให้ทราบว่า อักษรที่ใช้จาร ซึ่งเรียกว่าอักษรไทยนิตศนั้นน่าจะเป็นอักษรพิเศษที่ใช้จารวรรณกรรมลานนาที่แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทโคลง โดยเฉพาะส่วนอักษรวิธีนั้นมีลักษณะการเขียนตามภาษาถิ่นและไม่เป็นระบบระเบียบนัก วรรณกรรมเรื่องโคลงพรหมทัตนี้เป็นชาดกนอกนิบาตเรื่องหนึ่ง ซึ่งน่าจะได้นำเรื่องมาจากพรหมทัตหน้าแว่นและหรือสุรพิภพชาดกซึ่งเป็นชาดกเรื่องหนึ่งในปัญญาสชาดก อันแสดงให้เห็นการต่อสูระหว่างอำนาจฝ่ายสูงคือความดีกับอำนาจฝ่ายต่ำคือความชั่วเป็นประการสำคัญ รูปแบบในการประพันธ์เป็นร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ กวีมีความสามารถในการใช้ภาษาเป็นอย่างดี ทั้งในด้านการใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหารอันก่อให้เกิดอรรถรสทางวรรณคดีในเชิงสังคมนั้น โคลงพรหมทัตได้สะท้อนให้เห็นค่านิยมของสังคมเกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ ตลอดจนประเพณีที่น่าสนใจหลายประการของลานนาไทย